

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
K A N T O N 10
OPŠTINA BOSANSKO GRAHOVO

S T A T U T
OPŠTINE BOSANSKO GRAHOVO

BOSANSKO GRAHOVO

14. 11.2007.godine

Na osnovu člana VI (2). Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 49/06) i člana 58. Statuta Opštine Bosansko Grahovo, Opštinsko vijeće Bosansko Grahovo, na sjednici održanoj dana 14.11. 2007 godine, usvojilo je:

S T A T U T OPŠTINE BOSANSKO GRAHOVO

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim statutom, uređuje se samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, saradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i saradnja sa federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Opštine Bosansko Grahovo.

Član 2.

Opština Bosansko Grahovo je jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama utvrđenim ustavom i zakonom.

Opština Bosansko Grahovo je pravno lice.

Član 3.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Opština će poštovati osnovna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Srba, Hrvata i Bošnjaka zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u skladu sa članom IX 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

U tom cilju Opština će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uslove svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i podsticati će njihov miroljubivi suživot.

II – STATUSNA OBILJEŽJA OPŠTINE

Član 4.

Naziv opštine je: Općina/Opština Bosansko Grahovo.

Sjedište Opštine je: Bosansko Grahovo, ul. Vojislava Ivetića br.2.

Član 5.

Područje opštine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je kantona 10 Livno.

Član 6.

Granice područja Opštine idu katastaraskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Opštine u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta. Granice Opštine ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Opštini.

Član 7.

Područje Opštine, njen naziv i sjedište mogu se izmijeniti u skladu sa zakonom, ovim statutom i drugim propisima.

Član 8.

Opština ima grb, zastavu i pečat.

Član 9.

Opis grba i zastave utvrđuju se odlukom Opštinskog vijeća.

Upotreba grba i zastave uređuje se odlukom Opštinskog vijeća.

Član 10.

Pečat Opštine je okruglog oblika čija veličina, sadržaj i način upotrebe se uređuje posebnim propisima.

Član 11.

Opština Bosansko Grahovo ima dan Opštine.

Dan Opštine Bosansko Grahovo biće utvrđen posebnom Odlukom Opštinskog vijeća, poštujući načelo nediskriminacije po nacionalnom, vjerskom, kulturnom i istorijskom osnovu.

Način obilježavanja dana Opštine uređuje se odlukom Vijeća.

Povodom dana Opštine dodjeljuju se opštinska priznanja i nagrade građanima i pravnim licima za naročite uspjehe na područjima privrednog, društvenog, kulturnog i sportskog života od značaja za opštinu, a što se uređuje odlukom Vijeća.

Opštinsko vijeće može proglasiti počasnim građaninom opštine osobe koje su se istakle naročitim zaslugama za opštinu.

Član 12.

Službeni jezici u Opštini su: srpski, hrvatski i bosanski jezik.

Službena pisma su latinica i ćirilica.

III - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPŠTINE

Član 13.

Opština samostalno odlučuje o poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih organa.

Član 14.

Opština obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na:

- osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- donošenje budžeta Opštine
- donošenje programa i planova razvoja Opštine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,

- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Opštine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Opštine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,
 - održavanje lokalnih grobalja,
 - lokalni putevi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi,
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Opštine,
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
- organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspeksijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Opštine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Opštine,
- raspisivanje referenduma za područje Opštine,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Opštine,
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguravanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
- osigurava i vodi evidencije o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima,
- obavlja poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- organizuje efikasnu lokalnu upravu prilagođenu lokalnim potrebama, te obavlja upravne poslove iz svoje nadležnosti,
- uspostavlja organizaciju mjesne samouprave,
- donosi programe mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osigurava vođenje statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu,
- brine o zaštiti životinja,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša i
- zaštitu potrošača.

Opština se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, a tiču se:

- podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih lica,
- brige o potrebama i interesima penzionera umirovljenika i lica starije životne dobi,
- njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihovog unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Opštine,
- poduzima mjere na očuvanju prirodne baštine, te istorijskog, kulturnog i graditeljskog nasljeđa,
- u okviru propisanih uslova sudjeluje u aktivnostima udruženja građana,
- te obavlja i druge poslove koji su od interesa za građane Opštine te njen privredni, društveni, kulturni i socijalni napredak.

Član 15.

Opština pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa zakonom, pri čemu će se voditi računa o principu supsidijarnosti i sposobnosti Opštine da te poslove efikasno obavlja.

Izvršavanje nadležnosti iz prethodnog stava ovisi od nivoa dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

IV - ORGANI OPŠTINE

Član 16.

Organi Opštine su:

1. Opštinsko vijeće i
2. Opštinski načelnik

Član 17.

Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga Opštine podijeljene su između predstavničkog organa Opštinskog vijeća i izvršnog organa Opštinskog načelnika.

Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Opštine, svi poslovi i zadaci što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Opštine (normativne naravi) u nadležnosti su Opštinskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaci u nadležnosti su Opštinskog načelnika.

Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti Opštinski načelnik.

1. OPŠTINSKO VIJEĆE

Član 18.

Opštinsko vijeće je predstavnički organ građana Opštine i organ lokalne samouprave izabran na temelju opšteg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem na način određen zakonom.

Opštinsko vijeće donosi opšte akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Opštine te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Opštinsko vijeće ima 15 odbornika - vijećnika.

Opštinsko vijeće se konstituše izborom predsjedavajućeg Opštinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina opštinskih odbornika.

Član 19.

Odbornik vrši svoje dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Opštine.

Odbornik se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom odbornika koji donosi vijeće.

Odbornik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Opštinsko vijeće.

Član 20.

Mandat odbornika je četiri godine.

Mandat odbornika prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

Opštinski odbornik dužan je podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija u skladu sa posebnim zakonom, prije preuzimanja mandata odbornika.

Opštinsko vijeće će donijeti odluku o prestanku mandata zbog sukoba interesa opštinskom odborniku koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obavljanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom.

Član 21.

Opštinski odbornici imaju, u skladu sa opštinskom odlukom, pravo na naknadu i naknadu troškova, koji su nastali u vezi sa radom u Opštinskom vijeću.

Opštinski odbornici svoju dužnost obavljaju počasnno i za to ne primaju plaću.

Član 22.

U vršenju svoje dužnosti, odbornik ima pravo naročito:

- predlagati Opštinskom vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga,
- izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Opštinskog vijeća,
- biti birani u radna tijela Opštinskog vijeća,
- postavljati pitanja Opštinskom načelniku, opštinskim službama, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Opština ili obavljaju poslove od javnog interesa a imaju sjedište u Opštini,
- tražiti i dobivati podatke od organa Opštine i drugih opštinskih pravnih subjekata. te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova opštinskog odbornika,
- kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana. mjesnih zajednica i Opštine.

Član 23.

Ostala prava i dužnosti opštinskih odbornika utvrđuju se Poslovníkom.

Član 24.

Opštinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. donosi Statut Opštine dvotrećinskom većinom glasova;
2. donosi odluke i druge opšte akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Opštine;
3. donosi budžet Opštine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta kao i odluku o privremenom finansiranju u skladu sa zakonom;
4. utvrđuje opštinsku politiku u okviru nadležnosti Opštine i prati njeno ostvarivanje;
5. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Opštine u skladu sa zakonom;
7. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Opštine;

8. donosi odluke o zaduživanju Opštine, o raspisivanju javnog zajma i davanju jamstva u skladu sa zakonom;
9. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljiša;
10. donosi plan korištenja javnih površina;
11. donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova naseljenih mjesta;
12. donosi odluke o udruživanju Opštine u saveze i druge oblike organizovanja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge suradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
13. donosi odluke o proglašenju praznika Opštine;
14. donosi odluke o priznanjima i nagradama Opštine;
15. donosi odluke o raspisivanju referenduma i sazivanju zborova mjesnih zajednica;
16. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Opštinskog vijeća;
17. osniva radna tijela Opštinskog vijeća te bira i razrješava njihove članove;
18. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama, te daje suglasnost na imenovanja, izbor i razrješenja kada je to propisano;
19. osniva stručnu službu Opštinskog vijeća;
20. osniva preduzeća i ustanove i druga pravna lica za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Opštinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa zakonom;
21. odlučuje o prestanku ustanova i drugih pravnih lica u skladu sa zakonom;
22. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa Statutom;
23. razmatra godišnji izvještaj o provođenju opštinske politike i aktivnostima Opštinskog načelnika;
24. pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva Opštinskog načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva Opštinskog načelnika;
25. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava finansijska sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Opštine;
26. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga u skladu sa zakonom i ovim statutom;
27. analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim organima;
28. utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike u skladu sa zakonom;
29. donosi poslovnik o svome radu;
30. donosi plan odbrane Opštine i svoj plan odbrane;
31. utvrđuje koeficijente za obračun plaća za:
 - Opštinskog načelnika,
 - državne službenike i namještenike u Opštinskom organu državne službe i Stručnoj službi Opštinskog vijeća,
 - opštinskog pravobranioca i zamjenika opštinskog pravobranioca i
 - državne službenike i namještenike u Opštinskom pravobranilaštvu;
32. te obavljanja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Član 25.

Rad Opštinskog vijeća je javan.

Izuzetno, Opštinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.

Član 26.

Opštinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja odbornika, osim u slučajevima propisanim ovim statutom.

Statut Opštine, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Opštine, te odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Opštine, Opštinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnog broja izabranih odbornika.

Član 27.

Prva sjednica Opštinskog vijeća, u novom sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Prvu sjednicu Opštinskog vijeća saziva predsjedavajući, odnosno zamjenik predsjedavajućeg, prethodnog saziva, a njome predsjedava najstariji vijećnik novog saziva sve do izbora predsjedavajućeg Opštinskog vijeća.

Ako se sjednica ne sazove na način iz stava 2. ovog člana, sjednicu će sazvati najstariji odbornik novog saziva.

Opštinsko vijeće je konstituisano izborom predsjedavajućeg Opštinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina opštinskih odbornika.

Član 28.

Izbor predsjedavajućeg Opštinskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Opštinskog vijeća, vrši se u pravilu tajnim glasanjem na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom.

Predsjedavajući Opštinskog vijeća i Zamjenik Predsjedavajućeg Opštinskog vijeća ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Prilikom predlaganja izbora predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Opštinskog vijeća osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te ravnopravnost spolova.

Predsjedavajući Opštinskog vijeća predstavlja Opštinsko vijeće i rukovodi njegovim radom, a u okviru prava i dužnosti Opštinskog vijeća.

Zamjenik predsjedavajućeg Opštinskog vijeća zamjenjuje predsjedavajućeg pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti, ili kada mu predsjedavajući povjeri poslove iz svog djelokruga.

Član 29.

Prava i dužnosti predsjedavajućeg Opštinskog vijeća i njegovog zamjenika utvrđuju se Poslovníkom Vijeća.

Član 30.

Opštinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.

Stalna radna tijela Opštinskog vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja koja su na dnevnom redu Opštinskog vijeća i o kojima daju mišljenja i prijedloge.

Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja odnosno izrade prijedloga pojedinih akata (savjeti, odbori i radne grupe i komisije).

Sastav, broj članova, djelokrug rada radnih tijela iz stava 2 i 3. ovog člana utvrđuje se Poslovníkom Opštinskog vijeća.

Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Opštinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura ravnopravnu zastupljenost spolova u skladu sa zakonom.

Član 31.

Opštinski odbornici mogu obrazovati klubove odbornika političkih stranaka koje participiraju u Opštinskom vijeću, kao i koalicija i nezavisnih kandidata radi olakšavanja i efikasnijeg rada Opštinskog vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne suradnje.

Klubovi odbornika obrazuju se kao mehanizam djelovanja odbornika i političkih stranaka koje participiraju u Opštinskom vijeću.

Obrazovanje, zadaci i način rada klubova odbornika detaljnije se uređuju Poslovníkom.

Član 32.

U cilju unapređenja efikasnosti i usklađivanja rada Vijeća, Opštinsko vijeće može obrazovati kolegij Opštinskog vijeća.

Sastav kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom Opštinskog vijeća.

Član 33.

Opštinsko vijeće osniva Stručnu službu Opštinskog vijeća za obavljanje stručnih i administrativnih, tehničkih i drugih poslova u vezi sa radom Opštinskog vijeća.

Stručnom službom rukovodi sekretar Opštinskog vijeća.

Sekretar Opštinskog vijeća je državni službenik i za svoj rad i rad Stručne službe Opštinskog vijeća odgovara Opštinskom vijeću.

Unutrašnja organizacija i način rada Stručne službe Opštinskog vijeća uređuje se odlukom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

2. OPŠTINSKI NAČELNIK

Član 34.

Opštinski načelnik je nosilac izvršne vlasti Opštine.

Član 35.

Opštinski načelnik se bira neposredno na način i po postupku utvrđenim zakonom. Opštinski načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran.

Kada bude izabran, Opštinski načelnik mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata u skladu sa zakonom.

Opštinski načelnik može podnijeti ostavku.

Opštinski načelnik može biti opozvan.

Član 36.

Inicijativu za pokretanje postupka opoziva Opštinskog načelnika sa obrazloženim navodima za opoziv može pokrenuti u pismenom obliku 1/3 vijećnika Opštinskog vijeća ili 10% birača upisanih u centralni birački spisak za područje Opštine.

Opštinsko vijeće je dužno sve inicijative za pokretanje postupka opoziva Opštinskog načelnika iz stava 1. ovog člana staviti na dnevni red prve naredne sjednice Opštinskog vijeća, a najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana dostave prijedloga predsjedavajućem Opštinskog vijeća.

U slučaju prihvatanja inicijative, Opštinsko vijeće je dužno donijeti Odluku o pokretanju postupka opoziva Opštinskog načelnika u roku od trideset (30) dana.

Ako Opštinsko vijeće donese odluku o prihvatanju inicijative za pokretanje postupka opoziva Opštinskog načelnika provodi se postupak u kojem građani odlučuju neposrednim tajnim glasanjem.

Mandat Opštinskog načelnika prestaje ukoliko natpolovična većina građana koji su glasali donese odluku o opozivu Opštinskog načelnika.

Odluka građana je obavezujuća za opštinsko vijeće i opštinskog načelnika.

Nakon izglasavanja opoziva novi izbori za Opštinskog načelnika raspisuju se u roku od (60) šezdeset dana.

Opštinsko vijeće će imenovati komisiju za provođenje postupka opoziva Opštinskog načelnika od (3) tri člana u skladu sa Izbornim zakonom BiH

Član 37.

U slučaju prestanka mandata Opštinskog načelnika iz razloga propisanih zakonom, dužnost Opštinskog načelnika do izbora novog vrši predsjedavajući Opštinskog vijeća, a ukoliko on to ne prihvati, tu dužnost vrši odbornik kojeg dvotrećinskom većinom glasova izabere Opštinsko vijeće.

Određbe prethodnog stava se primjenjuju i za slučaj privremene spriječenosti Opštinskog načelnika da obavlja svoju dužnost.

Ako Opštinski načelnik podnese ostavku, dužan je ostati na dužnosti do izbora novog Opštinskog načelnika.

Član 38.

Opštinski načelnik kao nosilac izvršnih poslova u okviru samoupravnog djelokruga Opštine, u okviru svoje nadležnosti:

1. predstavlja i zastupa Opštinu,
2. osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Opštinskog vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi prijedlog budžeta Opštine Opštinskom vijeću,
4. odgovoran je za izvršavanje budžeta Opštine,
5. obavlja upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i preduzeća kojim je osnivač Opština, te im daje upute za rad,
6. donosi akte iz svoje nadležnosti,
7. predlaže odluke i druge akte Opštinskom vijeću,
8. obezbjeđuje izradu i Opštinskom vijeću podnosi na usvajanje ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
9. provodi politiku Opštine u skladu sa odlukama Opštinskog vijeća,
10. izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Opštini,
11. utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi Opštine,
12. donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji opštinskih službi,
13. realizira saradnju Opštine sa drugim opštinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
14. podnosi izvještaj Opštinskom vijeću o ostvarivanju politike Opštine i svojim aktivnostima,
15. odlučuje o pitanjima iz radnog odnosa zaposlenika u skladu sa zakonom,
16. brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz nadležnosti opštinskih službi i poduzima mjere za osiguravanje njihovog efikasnijeg rada,
17. sklapa ugovore i druge pravne poslove u skladu sa zakonom, ovim statutom i odlukom Opštinskog vijeća,
18. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,
19. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim statutom.

Član 39.

Opštinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Opštinskom vijeću.

Član 40.

Opštinski načelnik svoju dužnost obavlja profesionalno.

Plaća Opštinskog načelnika utvrđuje se odlukom koju donosi Opštinsko vijeće.

Na prava i obaveze koji se odnose na radno-pravni status Opštinskog načelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuju status državnih službenika, opšti propisi i kolektivni ugovori.

V MEĐUSOBNI ODNOSI OPŠTINSKOG VIJEĆA I OPŠTINSKOG NAČELNIKA

Član 41.

Međusobni odnosi Opštinskog vijeća i Opštinskog načelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i suradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Opštine.

Član 42.

Opštinsko vijeće može zatražiti od Opštinskog načelnika da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Opštinskog vijeća podnese prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti u toku mandata.

Opštinsko vijeće razmatra program iz prethodnog stava ovog člana u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 43.

Opštinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izveštaja o aktivnostima Opštinskog načelnika svake godine, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Član 44.

Opštinsko vijeće, odnosno Opštinski načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Opštinsko vijeće, odnosno Opštinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim, ili čije izvršenje bi moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Opštine.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Opštinsko vijeće odnosno Opštinskog načelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati.

Kada Opštinsko vijeće, odnosno Opštinski načelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Opštinsko vijeće, odnosno Opštinski načelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 45.

Opštinski načelnik podnosi izvještaj o ostvarivanju politike Opštine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Vijeće je dužno da razmotri informaciju koju podnosi načelnik opštine i da se izjasni u rokovima utvrđenim ovim Statutom

Član 46.

Opštinski načelnik je dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Opštinskog vijeća.

Član 47.

Opštinsko vijeće je dužno da razmotri prijedlog akta koji podnese Opštinski načelnik, te o istom se izjasniti najkasnije u roku od 30 dana.

VI ORGANIZACIJA OPŠTINSKOG ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE

Član 48.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Opštine kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Opštinu, obavlja jedinstveni opštinski organ državne službe, na način utvrđen Ustavom, zakonom, ili drugim propisom.

Član 49.

U okviru opštinskog organa državne službe formiraju se opštinske službe za upravu. Opštinske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Opštine izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opšte akte Opštinskog vijeća, Opštinskog načelnika, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opšte akte te obavljaju druge poslove iz okvira svoje nadležnosti.

Član 50.

Opštinskom načelniku u rukovođenju opštinskim organom državne službe pomažu rukovodeći državni službenici:

1. sekretar organa državne službe,
2. pomoćnici Opštinskog načelnika službi za upravu opštinskog organa državne službe.

Sekretar organa državne službe i pomoćnici Opštinskog načelnika samostalno su u svom radu, a za svoj rad i korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala koji su im povjereni za obavljanje poslova u okviru djelokruga rada, odgovaraju Opštinskom načelniku.

Član 51.

Opštinskom načelniku u obavljanju složenijih i značajnijih poslova iz određene oblasti rada pomažu savjetnici Opštinskog načelnika.

Savjetnici Opštinskog načelnika nemaju status državnih službenika, a imenuje ih Opštinski načelnik u skladu sa zakonom i Pravilnikom.

Savjetnici Opštinskog načelnika moraju podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti u skladu sa zakonom i to prije imenovanja na položaj savjetnika Opštinskog načelnika.

Prava iz radnog odnosa savjetnici Opštinskog načelnika ostvaruju u skladu sa zakonom i Pravilnikom.

Član 52.

Poslove osnovne djelatnosti koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost opštinskog organa državne službe, obavljaju državni službenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova.

Poslove administrativno-tehničke i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici u okviru radnih mjesta i djelokruga poslova.

Član 53.

Odlukom o organizaciji i djelokrugu rada opštinskog organa državne službe i obrazovanju kabineta Opštinskog načelnika uređuje se broj, naziv, djelokrug poslova opštinskih službi, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za organizaciju i djelokrug rada organa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji opštinskog organa Opštine Bosansko Grahovo, uređuje se: organizacija organa državne službe, organizacionih jedinica i njihov djelokrug poslova, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organom i opštinskim službama, odgovornost za obavljanje poslova i radni odnosi, državni službenici sa posebnim ovlaštenjima te druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju i rad opštinskog organa državne službe.

Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika opštinskog organa državne službe uređuju se prava i obaveze državnih službenika iz rada i po osnovu rada, kao što su pojam državnog službenika, zakonski principi u zapošljavanju državnih službenika, savjetnika, odlučivanje o pravima državnih službenika, zapošljavanje, ocjenjivanje, plaća, disciplinska odgovornost i druga pitanja iz radnog odnosa.

Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama namještenika opštinskog organa državne službe uređuje se radno-pravni status namještenika, poslovi koje obavljaju, plaće naknade i druga prava, odgovornosti i druga pitanja koja se odnose na radno-pravni status namještenika.

VII JAVNE SLUŽBE

Član 54.

U okviru samoupravnog djelokruga Opština osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih ustanova a u cilju trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu u skladu sa zakonom.

Opštinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni osnov.

Opštinsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugo pravno i fizičko lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 55.

U okviru samoupravnog djelokruga Opština osniva javna preduzeća u cilju obavljanja djelatnosti za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa.

Opštinsko vijeće svojom odlukom osniva javna preduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti, koja su obavezna da osiguraju trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja, uređivanje i rad gradskih tržnica, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge djelatnosti u skladu sa zakonom.

Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti koje su pod uslovima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Opštinsko vijeće ocijeni da su od javnog društvenog interesa za Opštinu.

Član 56.

Opštinski načelnik putem opštinskih službi prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Opštinsko vijeće.

Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Opštinskom vijeću na razmatranje.

VIII MJESNA SAMOUPRAVA

Član 57.

Na području Opštine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Opštine u cjelini.

Član 58.

Mjesnu zajednicu osniva Opštinsko vijeće odlukom.

Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini privrednu i društvenu cjelinu.

Član 59.

Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruženja sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, Opštinski načelnik i Opštinsko vijeće putem svojih odbornika.

Ako građani podnose prijedlog odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u centralni birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Osim podataka o podnosiocu inicijative ili predlagачu za osnivanje mjesne zajednice, prijedlog sadrži podatke o:

- nazivu i sjedištu mjesne zajednice,
- područje naseljenog mjesta za koje se traži osnivanje mjesne zajednice i
- obrazložen razlog podnošenja prijedloga odnosno inicijative.

Uz inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Opštinskom vijeću, ako ono nije predlagач, i nacrt akata mjesne zajednice.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruženja imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni deset posto (10%) birača upisanih u centralni birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Odluka o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga dostavlja se Opštinskom vijeću.

Član 60.

Opštinsko vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o odluci o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga za osnivanje mjesne zajednice.

Ako Opštinsko vijeće prihvati inicijativu, odnosno prijedlog, zadužiti će nadležnu službu Opštine da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se osniva, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštenog lica za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica.

Član 61.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice sa drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 62.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica.

Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna služba Opštine.

Rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica donosi nadležna služba Opštine, a postupak registracije i način vođenja registra utvrđuje se Pravilnikom o registru mjesnih zajednica koji donosi Opštinski načelnik.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica objavljuju se u službenom glasilu Opštine.

Član 63.

Mjesne zajednice imaju Pravila i Statut Mjesnih zajednica.

Pravilima mjesnih zajednica utvrđuje se: poslovi i organizacija mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja sa opštinskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Pravila mjesnih zajednica donosi Opštinsko vijeće u zakonom predviđenoj proceduri.

Statutom mjesne zajednice, u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave, Pravilima mjesne zajednice i aktom o osnivanju, utvrđuju se poslovi koje vrši mjesna zajednica, organi i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 64.

Građani u mjesnoj zajednici kroz organe mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice utvrđene zakonom, ovim statutom i Pravilima mjesne zajednice.

Član 65.

Opštinsko vijeće može odlukom, uz obezbjeđenje finansijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje nadležnosti.

Član 66.

Organi mjesne zajednice su:

1. savjet mjesne zajednice.
2. predsjednik savjeta mjesne zajednice
3. sekretar mjesne zajednice
4. zbor građana mjesne zajednice

Član 67.

Organi mjesne zajednice imaju ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Pravilima i Statutom mjesne zajednice.

Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Opštine i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Član 68.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

1. SAVJET MJESNE ZAJEDNICE

Član 69.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice koja su utvrđena ovim Statutom i Pravilima mjesne zajednice.

Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti, savjet mjesne zajednice je dužan konsultovati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim ovim statutom i Pravilima mjesne zajednice.

Član 70.

Savjet mjesne zajednice će biti obavezno konsultovan o pitanjima o kojima Opštinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja budžeta i planova Opštine.

Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odluka.

Savjet mjesne zajednice je obavezan dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od Opštinskog vijeća ili Opštinskog načelnika.

Član 71.

Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opšte biračko pravo.

Članovi savjeta mjesne zajednice biraju se neposrednim tajnim glasanjem, sa mandatom, pravima i obavezama propisanim ovim Statutom i Pravilima mjesnih zajednica.

U radu Mjesnog zbora građana mogu da učestvuju građani upisani u birački spisak na području Opštine a koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice, odnosno prebivalište na mjesnom području za koje je sazvan Zbor građana.

Za punovažan rad i odlučivanje Zbora građana primjenjivaće se odredbe Pravila mjesnih zajednica.

Ako se članovi Savjeta mjesne zajednice biraju tajnim glasanjem, odlukom Opštinskog vijeća u skladu sa Pravilima Mjesnih zajednica utvrđuje se : mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za sprovođenja izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora, kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 72.

Rezultate izbora za članove Savjeta mjesne zajednice potvrđuje Opštinsko vijeće.

Član 73.

Prijedlog kandidata za člana Savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno) – organi političkih stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice u skladu sa Pravilima Mjesne zajednice.

Prilikom predlaganja i izbora članova Savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni.

Član 74.

Izbori za članove savjeta mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.

Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.

Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se posebnom Odlukom Opštinskog vijeća o osnivanju i organizaciji mjesnih zajednica, prema broju građana upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje (ili više manjih naselja) u savjetu mjesne zajednice mora biti zastupljeno sa najmanje jednim članom.

Član 75.

Savjet mjesnih zajednica ima od 5 do 9 članova, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice.

Savjeti mjesnih zajednica imaju broj članova savjeta po odluci Opštinskog vijeća iz naseljenih mjesta u sastavu iste mjesne zajednice, a koja se donosi u skladu sa Pravilima mjesne zajednice.

Član 76.

Članu Savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je biran,
- smrću,
- preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
- upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora duže od 3 mjeseca,
- ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
- ostavkom, smjenjivanjem.

Ako članu Savjeta mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, Opštinsko vijeće će svojom odlukom dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za Savjet mjesne zajednice.

Član 77.

Savjet mjesne zajednice:

- donosi odluke o poslovima od neposrednog interesa građana za koje je ovim Statutom i Pravilima mjesnih zajednica utvrđeno da se ostvaruju kroz organe mjesne zajednice,
- donosi Statut i Poslovnik o radu u skladu sa ovim statutom,
- donosi finansijski plan i završni račun,
- odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice,
- donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
- bira predsjednika i potpredsjednika Savjeta,
- saziva mjesne zborove građana,
- donosi program rada i izvještaj o radu,
- surađuje sa drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,
- obrazuje svoja radna tijela,
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Statutom i Pravilima mjesne zajednice.

Savjet mjesnih zajednica obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Opštine prenese Opštinsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Član 78.

Način rada i odlučivanja Savjeta mjesne zajednice utvrđuje se Pravilima i Statutom mjesne zajednice.

Član 79.

Savjet mjesnih zajednica za svoj rad odgovara Opštinskom vijeću i u tom cilju obavezno mu podnosi godišnji izvještaj o svom radu.

2. PREDSDJEDNIK SAVJETA MJESNE ZAJEDNICE

Član 80.

Kandidat sa liste za izbor članova Savjeta mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik Savjeta mjesne zajednice i bira se na osnovu izloženog programskog dokumenta.

Savjet mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika Savjeta mjesne zajednice.

Član 81.

Predsjednik mjesne zajednice i član Savjeta može biti opozvan po postupku i na način utvrđen Pravilima mjesne zajednice.

Član 82.

Funkcija predsjednika i članova Savjeta mjesne zajednice su počasne.

Članovi Savjeta mjesne zajednice mogu imati pravo na naknadu koju utvrđuje Opštinsko vijeće svojom odlukom.

Član 83.

Predsjednik Savjeta mjesne zajednice:

- predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i Savjet mjesne zajednice
- saziva sjednice Savjeta, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama Savjeta i potpisuje akte Savjeta.
- provodi i osigurava provođenje odluka Savjeta i podnosi izvještaje o provođenju odluka Savjeta.
- surađuje sa organima i službama Opštine,
- sudjeluje u provođenju mjera civilne zaštite u skladu sa aktivnostima organa i službi Opštine.
- informiše građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu.
- obavlja i druge poslove koje mu povjeri Savjet mjesne zajednice, Opštinsko vijeće i Opštinski načelnik u skladu sa Pravilima mjesne zajednice.

Predsjednik Savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i Savjetu mjesne zajednice.

Član 84.

Savjet mjesnih zajednica, u skladu sa ovim Statutom i Pravilima mjesne zajednice, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja, može sazvati zborove građana.

Zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini određenu cjelinu (naselje, dio naselja, stambeni blok i slično), a što se određuje Pravilima mjesne zajednice.

Zbor građana vodi predsjednik Savjeta mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 85.

Sredstva za rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnog djelokruga Opštine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama obezbjeđuju se u budžetu Opštine.

Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- sredstava samodoprinosu,
- sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
- sredstava od imovine i imovinskih prava,
- sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih lica
- i druga sredstva.

Opštinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Opštine za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uslove korištenja tih sredstava.

Član 86.

Stručne, administrativne i finansijsko-računovodstvene poslove za potrebe organa mjesnih zajednica vrši nadležna služba Opštine.

Član 87.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši nadležna služba Opštine.

IX NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPŠTINE

Član 88.

Oblici neposrednog sudjelovanja u odlučivanju i izjašnjavanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Opštine su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje podnesaka i pritužbi,
- drugi oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

REFERENDUM

Član 89.

Opštinsko vijeće pod uslovima propisanim zakonom i ovim statutom može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Opštine koje je od posebnog i neposrednog interesa za razvoj Opštine ili za građane Opštine o kojem Opštinsko vijeće ima pravo donositi odluke.

Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Opštine i koji su upisani u centralni birački spisak (koji su izišli na referendum).

Prijedlog po kojem su se građani izjašnjavali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega izjasnilo više od polovine građana upisanih u centralni birački spisak.

Odluka donesena na referendumu je obavezujuća.

Član 90.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- jedna trećina odbornika Opštinskog vijeća,
- Opštinski načelnik,

- jedna trećina mjesnih zajednica (na osnovu odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice).

Član 91.

Opštinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».

Referendum provodi komisija koju imenuje Opštinsko vijeće.

Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Opštinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom.

Član 92.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Član 93.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u službenom glasilu Opštine Bosansko Grahovo.

ZBOR GRAĐANA

Član 94.

Zbor građana saziva se radi izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Opštine, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja kao što su:

- izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,
- uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata i
- zaštite okoliša i drugim pitanjima utvrđenim u Pravilima mjesne zajednice.

Opštinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora mjesne zajednice o prijedlogu opšteg akta kao i drugim pitanjima iz djelokruga općine kod provođenja javne rasprave.

Član 95.

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 96.

Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i Opštinski načelnik i Opštinsko vijeće, kada to ocijene važnim u skladu sa Pravilima mjesne zajednice.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana.

Član 97.

Organi mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje zbora građana. O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

Zbor građana vodi predsjednik savjeta mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 98.

Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za Savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Opštinsko vijeće i Opštinskog načelnika.

Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Opštinsko vijeće i Opštinski načelnik dužni su razmatrati u toku rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

Organi mjesne zajednice dužni su izvijestiti zbor građana o tome što je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

GRADANSKA INICIJATIVA

Član 99.

Građani mogu Opštinskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Opštine koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

Gradanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđenja.

Opštinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navodene jedinstvenog matičnog broja podržalo najmanje 10 % birača upisanih u centralni birački spisak i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od šezdeset (60) dana od dana dostavljanja Opštinskom vijeću.

Opštinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Opštinskog vijeća uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

Opštinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz stava 2. i 3. ovog člana tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni birački spisak koji se vodi za područje Opštine.

Član 100.

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

PREDSTAVKE, PRIJEDLOZI I PRITUŽBE GRAĐANA

Član 101.

Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Opštinskom vijeću i Opštinskom načelniku.

Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve.

Organi Opštine iz stava 1. dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Opštine.

Predstavke građana ne obavezuju organ kojem se podnose.

Član 102.

Građani i pravna lica imaju pravo Opštinskom vijeću i Opštinskom načelniku podnositi prigovore i pritužbe.

Organi iz prethodnog stava dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

Prigovor i pritužba moraju biti potpisane i na njima navedena imena i prezimena te adrese građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

Na podnesene prigovore i pritužbe organi iz stava 1. ovog člana dužni su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od trideset dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe.

Organi iz stava 1. su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

DRUGI OBLICI UČESTVOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPŠTINE

JAVNA RASPRAVA

Član 103.

Opštinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Opštine, u skladu sa zakonom, Poslovnikom Opštinskog vijeća i ovim Statutom.

Poslovnikom Opštinskog vijeća detaljnije će se regulisti obaveze predlagača i način vođenja javne rasprave.

SATI GRAĐANA

Član 104

Opštinski načelnik i predsjedavajući Opštinskog vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.

Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

X IMOVINA I FINANSIRANJE OPŠTINE

Član 105.

Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Opštini, u skladu sa zakonom, čine imovinu Opštine.

Imovinom Opštine upravlja i raspolaže Opštinsko vijeće na način i pod uslovima propisanim zakonom i ovim statutom.

Opštinsko vijeće je dužno upravljati i raspolagati s imovinom Opštine brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Imovinom Opštine, koju je Opštinsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje drugim javnim preduzećima i ustanovama, te ustanove i preduzeća upravljaju u skladu sa njihovom namjenom i zakonom.

Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u opštoj upotrebi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Opštine ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njima neposredno upravlja.

Član 106.

Opštinsko vijeće može ovlastiti Opštinskog načelnika da upravlja imovinom Opštine u granicama ovlaštenja.

Opštinski načelnik je dužan najmanje jednom godišnje izvijestiti Opštinsko vijeće o stanju opštinske imovine.

Član 107.

Opština ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

Prihodi Opštine srazmjerni su poslovima koji su u skladu sa zakonom u njenom djelokrugu.

Član 108.

Prihodi Opštine su:

a) vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- prihodi od imovine u vlasništvu Opštine i imovinskih prava,
- komunalne takse, druge takse i naknade u skladu sa opštinskim propisima,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Opština propisuje,
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Opštine,
- kamata u skladu sa zakonom,
- prihodi od koncesije u skladu sa zakonom,
- prihodi od samodoprimosa u skladu sa opštinskom odlukom i ovim statutom,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Opštinskog vijeća.

b) drugi prihodi Opštine:

- prihodi od dijeljenih poreza u skladu sa zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- dug u skladu sa zakonom.

Član 109.

Opština može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno ovim statutom.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom, donosi Opštinsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine odbornikaa Opštinskog vijeća,
- Opštinskog načelnika,
- jedne trećine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 110.

Ostvarenim prihodima Opština samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Opštinsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

BUDŽET OPŠTINE

Član 111.

Prihodi i rashodi Opštine utvrđuju se u budžetu Opštine.
Svi prihodi i primici budžeta moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.

Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 112.

Prijedlog budžeta Opštine Opštinskom vijeću podnosi Opštinski načelnik najkasnije do 01. novembra tekuće godine.

Budžet Opštine donosi Opštinsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja vijećnika najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Ukoliko Opštinsko vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnog stava, do usvajanja budžeta a najduže do 31. marta finansiranje se obavlja privremeno.

Privremeno finansiranje u smislu stava 3. ovog člana obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 113.

Ukoliko se budžet ne usvoji do 31. marta tekuće budžetske godine, Opštinski načelnik proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u službenom glasilu Opštine Bosansko Grahovo.

Član 114.

Ukoliko Opštinski načelnik, Opštinsko vijeće ili jedna trećina odbornika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Opštine, mogu u roku od sedam (7) dana tražiti arbitražu u skladu sa zakonom.

Član 115.

Opštinski načelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Opštine i odgovoran je za izvršavanje budžeta u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju budžeta i drugim propisima.

Opštinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Opštine, te korisnika opštinskog budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Član 116.

Opština se može zaduživati, davati jamstva i garancije u skladu sa zakonom.

XI PROPISI I DRUGI AKTI OPŠTINE

Član 117.

Opštinsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Opštinsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut, budžet, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Opštinskog vijeća.

Opštinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Opštinskog vijeća.

Član 118.
Opštinski načelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akta iz samoupravnog djelokruga Opštine donosi pojedinačne akte i unutrašnje opšte akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, uputstva, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, ovim statutom ili odlukom Opštinskog vijeća.

Član 119.

Akti organa i tijela Opštinskog vijeća su rješenja i zaključci.
Protiv prvostepenih akata Opštinskog načelnika kada je Opštinski načelnik rješavao na osnovu propisa Opštine, u drugom stepenu rješava Komisija za žalbe koju kao drugostepeni organ obrazuje (osniva) Opštinsko vijeće.

Član 120.

Odluke i drugi opšti akti objavljuju se u službenom glasilu Opštine, prije nego što stupe na snagu.

Odluke i drugi opšti akti stupaju na snagu narednog dana od dana objavljivanja.
Izuzetno, opštim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti da Odluke i drugi opšti akti stupaju na snagu danom objavljivanja.

Član 121.

U službenom glasilu Opštine osim odluka i drugih opštih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Opštine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, obračun budžeta (završni račun), programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja opštinskom imovinom te drugi akti kada to odrede organi koji ih donose.

XII DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA OPŠTINE

Član 122.

Postupak za donošenje Statuta pokreće se donošenjem Odluke o izradi Statuta i obuhvata: pripremu i razmatranje nacrtu, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta.

Član 123.

Opštinsko vijeće formira Komisiju za izradu Statuta Opštine u koju se imenuju istaknuti naučni, stručni i javni radnici.

Član 124.

Postupak za promjenu Statuta Opštine pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta. Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti Opštinski načelnik, stalna radna tijela Opštinskog vijeća, jedna trećina odbornika Opštinskog vijeća. Prijedlog iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Opštinskog vijeća u pismenoj formi.

Član 125.

Prijedlog za promjenu Statuta predsjedavajući Opštinskog vijeća upućuje Komisiji za izradu Statuta Opštine, koja je razmatra i uz mišljenje upućuje Opštinskom vijeću.

Član 126.

O prijedlogu za promjenu Statuta provodi se rasprava na sjednici Opštinskog vijeća.